

Vrcholné číslo sociálního inženýrství

- MANAGER007 | 25. května 2024

FRANCIE : Francouzská revoluce byla pokusem o vytvoření nového lepšího světa. Na jejím začátku byla „Deklarace práv člověka a občana“, která v sobě skrývala vizi spravedlivé rovnosti, neboť uváděla, že „společenské rozdíly se mohou zakládat pouze na prospěšnosti pro celek“.

Na konci revoluce byl výbor pro veřejné blaho, který poslal pod gilotinu tisíce politických odpůrců. Protože popravy gilotinou byly příliš pomalé a kulek byl nedostatek, uchýlili se revolucionáři k takzvané „Národní koupeli“. To byl název pro topení odpůrců v řece Loire.

Zničte minulost

Kromě rozvrácení ekonomiky inflací a následnou kontrolou cen, které vedla ještě k většímu chaosu, se vůdci francouzské revoluce pokusili zničit vše, co by lidem připomínalo minulost. Včetně kalendáře.

Lidstvo používá gregoriánský kalendář s křesťanským letopočtem a korekcí v přestupných letech. Nazývá se podle papeže Řehoře XIII., který v 16. století upravil do té doby používaný juliánský kalendář.

Francouzští revolucionáři rozmetali kalendář na padrť. V roce 1793 zavedli zákonem nové měření času.

Týden končí, týden končí...

Nový revoluční kalendář nezačínal dnem narození Ježíše Krista, ale 22. září 1792, kdy byla vyhlášena francouzská republika. Začátek každého nového roku byl nově v září místo ledna. Místo dvanácti měsíců s různým počtem dní měl nový kalendář dvanáct měsíců po třiceti dnech. Chybějících pět dní do celkového počtu 365 dní bylo přidáno na konci roku. Říkalo se jim „sansculottides“ podle francouzského názvu revolucionářů „sans culottes“, tedy ti bez kalhot po kolena, které nosily vyšší vrstvy.

Dramatických změn nebyl ušetřen ani klasický týden se sedmi dny. Revolucionáři jej zrušili. Místo něj zavedli v každém měsíci tři desetidenní dekády. Kdepak neděle každý sedmý den. Volným dnem byl pouze každý desátý den dekády. Den byl po novu rozdělen na deset hodin, každá hodina měla sto minut.

Nově vytvořené měsíce byly pojmenovány podle převládajícího počasí nebo činností, například déšť, sklizeň, námraza nebo horko. Dny se jmenovaly podle pořadí v nových dekádách, tedy první, druhý až desátý. Posledních pět dní v roce, ty takzvané „sansculottides“ se jmenovaly ctnost, talent, práce, názor a odměna. Všechny odkazy na křesťanské svaté v kalendáři byly zrušeny.

Nový řád se vším všudy

Revoluční kalendář byl zaveden jako symbol totálního zrušení minulého pořádku, naprosté odstřížení se od minulosti a zavedení nového řádu. Dalším cílem bylo zbavit církev jejího vlivu na společnost. Zrušením neděle jako volného dne určeného k návštěvě kostela a modlitbám se revoluční kalendář snažil narušit historický životní rytmus. Po změně kalendáře museli lidé vynaložit značné úsilí, aby věděli, kdy je neděle, den návštěvy kostela.

V novém kalendáři neexistovalo žádné datum, které by mělo jakoukoli vazbu na minulost. Každý měsíc začínal někdy kolem dvacátého dne původního měsíce, nový rok v září. Noví vládcí Francie dali lidu najevo, že ani tradiční kalendář, něco, co mohli lidé považovat za dané a neměnné, je jen jakási společenská dohoda, kterou mohou zrušit, pokud se jim zachce.

Revoluční kalendář znamenal mezinárodní izolaci Francie. Orientace v čase je důležitou součástí každodenní činnosti lidí a s novým kalendářem byla téměř nemožná.

Aby obhájili legitimitu svého počínu, odvolali se tvůrci kalendáře na vědu. Původní kalendář dala světu církve, nový byl sestaven podle vědeckých principů a logiky. Jeho tvůrcem byl fyzik Charles-Gilbert Romme, kterému pomáhali další vědci tehdejší doby. Proto desítkový systém nebo číselné názvy dní.

Chtěli jsme to dobře, ale dopadlo to jako vždy

Francouzská revoluce se utopila v krvi. Vůdce jakobínů Maximilien Robespierre skončil v roce 1794 pod gilotinou. Revoluční kalendář zrušil po 13 letech jeho existence Napoleon Bonaparte v roce 1806.

Zakladatel konzervativního hnutí Edmund Burke správně předpověděl, že se francouzská revoluce utopí v krvi. Ve své knize popsal revolucionáře jako nezkušené gangstery, kteří nemají nejmenší ponětí, jak se vypořádat s komplexními problémy. Varoval, že abstraktní ideály a neschopnost prosadit je v diskuzi činí z revolucionářů smrtelně nebezpečné hnutí.

Základní stavební kameny stabilní společnosti jsou podle Burkeho úcta ke tradici, jež je souhrnem všech zkušeností minulých generací, a rozvážnost při řešení politických problémů.

Post scriptum

Je zajímavé, že další země, které sáhla po změně kalendáře, byl Sovětský svaz za vlády Stalina. Ten zavedl ze stejného důvodu jako francouzští revolucionáři pětidenní týden.

Během francouzské revoluce byl také zaveden metrický systém, který přežil dodnes.

Pozn. autora: Nebezpeční revolucionáři nevymřeli. Je jich ve společnosti daleko více, než by byla hranice četnosti, kterou je možné považovat ještě za bezpečnou. Vyznačují se vznešenými vizemi a většinou tím, že nikdy v životě nic nedělali s výjimkou různého vysávání státních peněz, ať už přímo nebo nepřímo. Kdyby totiž něco dělali, věděli by, jak děsivě snadné je se mýlit. To je ta rozvážnost.

AUTOR: S.Spurný

[ZDROJ](#)